

10. การควบคุมภายใน (Internal Control)**10.1 ระบบการควบคุมภายในของบริษัท**

บมจ. เอเชีย เอวิเอชั่น เป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจด้านการลงทุนโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) ปัจจุบัน บมจ. เอเชีย เอวิเอชั่น ลงทุนใน บจ.ไทยแอร์เอเชีย ซึ่งบมจ.เอเชีย เอวิเอชั่น ไม่ได้ประกอบธุรกิจอื่นใด ดังนั้น การควบคุมภายในของบริษัทฯ จึงมุ่งเน้นที่การควบคุมภายในของบจ.ไทยแอร์เอเชีย ซึ่งเป็นบริษัทย่อย เป็นหลัก

อย่างไรก็ตาม ในการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ บมจ. เอเชีย เอวิเอชั่น ครั้งที่ 2/2554 เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2554 บมจ. เอเชีย เอวิเอชั่น ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อทำหน้าที่สอบทานให้บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนให้มีการสอบทานการปฏิบัติงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

คณะกรรมการตรวจสอบของ บมจ. เอเชีย เอวิเอชั่น จะมีการประชุมร่วมกันอย่างน้อยทุกไตรมาส เพื่อพิจารณาทางการเงินและการสอบทานให้บริษัทฯ และบริษัทย่อยให้มีรายงานทางการเงินที่ถูกต้องและเปิดเผยอย่างเพียงพอ และพิจารณารายการระหว่างกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ในการกำกับดูแล บจ. ไทยแอร์เอเชีย ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ บมจ. เอเชีย เอวิเอชั่น นั้น บมจ. เอเชีย เอวิเอชั่น ได้แต่งตั้งกรรมการของบริษัทฯ เข้าเป็นกรรมการของบริษัทย่อยจำนวน 5 ท่าน และได้แต่งตั้งกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ เข้าไปเป็นคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทย่อยจำนวน 2 ท่าน โดยบริษัทฯและบริษัทย่อยได้จัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในภายในองค์กรในเดือนกรกฎาคม 2554 เพื่อทำหน้าที่ประสานงาน ตรวจสอบ ประเมินความพอเพียงของระบบควบคุมภายในและจัดทำแผนการตรวจสอบภายในประจำปี พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะและติดตามผลการปรับปรุงระบบควบคุมภายใน การปฏิบัติตามนโยบายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องตามแผนการตรวจสอบระบบควบคุมภายในที่กำหนด และรายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบและหรือคณะกรรมการของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ทราบถึงข้อสรุปเกี่ยวกับการกำกับดูแลของบริษัทฯและบริษัทย่อย เพื่อให้บริษัทฯ สามารถควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยและสามารถตรวจสอบธุรกรรมรายการระหว่างกันกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการและผู้บริหาร ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวของบริษัทฯและบริษัทย่อยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการประชุมคณะกรรมการของบมจ. เอเชียเอวิเอชั่น ครั้งที่ 1/2555 เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2555 โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบ 3 ท่านเข้าร่วมประชุม ได้ให้ความเห็นชอบต่อการอนุมัติแบบประเมินระบบควบคุมภายในของคณะกรรมการของ บจ. ไทยแอร์เอเชีย โดยการซักถามข้อมูลจากฝ่ายบริหาร หน่วยงานตรวจสอบภายใน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งอ้างอิงรายงานการประเมินระบบการควบคุมภายในของบจ.ไทยแอร์เอเชีย ที่ประเมินโดย บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิภาค ที่ปรึกษาธุรกิจ จำกัด (“เคพีเอ็มจี”) ฉบับลงวันที่ 21 ตุลาคม 2554 และรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระบบควบคุมภายในตามข้อเสนอแนะของเคพีเอ็มจี ฉบับลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2555 คณะกรรมการ บมจ. เอเชีย เอวิเอชั่น มีความเห็นว่า ระบบควบคุมภายในของบจ.ไทยแอร์เอเชียมีความเพียงพอและเหมาะสมกับขนาดของกิจการและสภาพการณ์ปัจจุบันของบริษัท

10.2 ระบบการควบคุมภายในของบจ. ไทยแอร์เอเชีย

ในการประชุมคณะกรรมการ บจ. ไทยแอร์เอเชีย ครั้งที่ 1/2555 เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2555 โดยมีกรรมการตรวจสอบจำนวน 3 ท่าน เข้าร่วมประชุมด้วย คณะกรรมการ บจ. ไทยแอร์เอเชีย ได้ประเมินระบบการควบคุมภายในตามแนวทางการประเมินของ COSO 5 ด้าน ซึ่งได้แก่ 1) องค์กรและสภาพแวดล้อม 2) การบริหารความเสี่ยง 3) การควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร 4) ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล และ 5) ระบบการติดตาม โดยการซักถามข้อมูลจากฝ่ายบริหาร หน่วยงานตรวจสอบภายใน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งอ้างอิงรายงานการประเมินระบบการควบคุมภายในของเคพีเอ็มจี ฉบับลงวันที่ 21 ตุลาคม 2554 และรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระบบควบคุมภายในตามข้อเสนอแนะของเคพีเอ็มจี ฉบับลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2555 คณะกรรมการ บจ. ไทยแอร์เอเชีย มีความเห็นว่า ระบบควบคุมภายในของบจ.ไทยแอร์เอเชีย มีความเพียงพอและเหมาะสมกับขนาดของกิจการและสภาพการณ์ปัจจุบันของบริษัท

เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการพัฒนาระบบควบคุมภายในและหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี บจ. ไทยแอร์เอเชีย ได้ว่าจ้าง เคพีเอ็มจี ให้เป็นผู้ทำการศึกษา ให้คำแนะนำ และประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบจ. ไทยแอร์เอเชีย ตามแนวทางการประเมินของ COSO ภายใต้อขอบเขตของระบบการปฏิบัติงาน 5 ด้านได้แก่ องค์กรและสภาพแวดล้อม การบริหารความเสี่ยง การควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล และระบบการติดตาม โดยเคพีเอ็มจีได้ทำการสอบทานระบบการควบคุมภายในพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกับ บจ.ไทยแอร์เอเชีย ในด้านของ 1) ชุกรกรมรายได้ค่าบริการและการบันทึกลูกหนี้การค้า 2) กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารจัดการสัญญาเช่า 3) กระบวนการบริหารจัดการสินทรัพย์ถาวร 4) การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล 5) การบริหารจัดการระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูลและ 6) การรายงานตัวเลขทางบัญชีและการเงิน โดยเคพีเอ็มจีได้ตรวจสอบและออกรายงานเป็นครั้งแรกในเดือนตุลาคม 2554 และทำการติดตามผลการปรับปรุงระบบควบคุมภายในอีกครั้งในเดือนมกราคม 2555 พบว่า บจ.ไทยแอร์เอเชีย มีระบบควบคุมภายในเพียงพอ สามารถลดความเสี่ยงด้านกลยุทธ์และความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่จะมีผลกระทบต่อดำเนินงานของ บจ. ไทยแอร์เอเชีย ซึ่งประเด็นที่ตั้งข้อสังเกตและให้ข้อเสนอแนะส่วนใหญ่เป็นประเด็นที่ควรได้รับการปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และเสริมสร้างประสิทธิผลของระบบควบคุมภายในของบจ.ไทยแอร์เอเชีย ได้แก่ การนำคู่มือบริหารความเสี่ยงเสนอต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของบจ.ไทยแอร์เอเชีย เพื่อพิจารณาและอนุมัติต่อไป

ที่ประชุมคณะกรรมการ ของ บจ. ไทยแอร์เอเชีย ครั้งที่ 1/2555 เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2555 ได้มีมติอนุมัติจัดตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูง และผู้จัดการฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมให้มีการบริหารความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามรายละเอียดที่อยู่ในส่วนที่ 2 ข้อ 9 การจัดการ โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงจะรายงานผลการดำเนินการบริหารความเสี่ยงให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัททราบ

นอกจากนี้บริษัท ไพร้ชวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอส จำกัด (“ไพร้ชวอเตอร์เฮาส์ หรือ ผู้สอบบัญชี”) ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของ บจ. ไทยแอร์เอเชีย ได้มีข้อสังเกตซึ่งเกิดจากการตรวจสอบงบการเงินสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2553 และไพร้ชวอเตอร์เฮาส์ได้จัดทำรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อสังเกตดังกล่าว ลงวันที่ 26 มกราคม 2555 ซึ่งมีข้อสังเกตใน 4 ประเด็น โดย บจ. ไทยแอร์เอเชีย ได้รับทราบและมีกรชี้แจง ดังนี้

หัวข้อ	ข้อสังเกตของผู้สอบบัญชี	ความเห็นของผู้บริหาร/การดำเนินงานของบริษัท
1.	<p>การจัดทำเอกสาร และการคิดค่าใช้จ่ายสำหรับรายการระหว่างกัน</p> <p>บจ.ไทยแอร์เอเชีย มีรายการระหว่างกันกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน 2 ประเภท ดังนี้</p> <p>1. รายการรับเงินและทรองจ่ายแทนกัน ได้แก่ การรับเงินค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน ค่าประกันภัย ค่าอะไหล่ ซึ่งเป็นรายการรับเงินและทรองจ่ายแทนกันตามปกติ จึงไม่ได้จัดทำสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร</p> <p>2. สำหรับรายการอื่นซึ่งมีมูลค่าที่เป็นนัยสำคัญ เช่น สัญญาค่าเช่าเครื่องบิน สัญญาค่าบำรุงรักษาเครื่องบิน (MRF) สัญญาส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากการแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน และสัญญาค่าธรรมเนียมการใช้ระบบจองและจำหน่ายบัตรโดยสารเครื่องบิน เป็นต้น บจ.ไทยแอร์เอเชีย ได้จัดทำและลงนามในสัญญาแล้ว ยกเว้น สัญญาการบริการศูนย์บริการร่วม (Shared Service Center Service) ซึ่งบจ.ไทยแอร์เอเชีย อยู่ระหว่างการร่างและจัดทำสัญญาการบริการศูนย์บริการร่วม (Shared Service Center Service)</p> <p>สำหรับรายการเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการบริษัท กรรมการบริษัท ได้ชำระเงินกู้ยืมดังกล่าวเสร็จสิ้นในปี 2554</p>	<p>รายการรับเงินและทรองจ่ายแทนกันเป็นรายการที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจตามปกติของสายการบินร่วมทุนในกลุ่มแอร์เอเชีย เนื่องจากการใช้ช่องทางการจองและจำหน่ายบัตรโดยสารร่วมกัน และมีค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้บริการค่าใช้จ่ายการตลาด หรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเทคโนโลยีร่วมทุน ในการทำรายการนี้ สายการบินร่วมทุนในกลุ่มแอร์ เอเชียต้องปฏิบัติตามมาตรฐานของกระบวนการปฏิบัติงาน (Standard operating procedure) ของกลุ่มแอร์เอเชีย และมีเงื่อนไขการชำระเงินเช่นเดียวกันทั้งกลุ่ม โดยรายการรับเงินและรายการทรองจ่ายแทนกันจะส่งมอบและเรียกเก็บเงินในมูลค่าราคาที่เกิดขึ้นจริง (Actual price) ซึ่งเป็นการดำเนินธุรกิจปกติที่มีเงื่อนไขการค้าทั่วไป และได้รับอนุมัติเป็นหลักการจากคณะกรรมการของ บจ.ไทยแอร์เอเชีย ครั้งที่ 1/2555 เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2555 (รายละเอียดปรากฏในส่วนที่ 2 ข้อ 11 รายการระหว่างกัน)</p> <p>บจ.ไทยแอร์เอเชีย ได้จัดทำและลงนามในสัญญาการบริการศูนย์บริการร่วม(Shared Service Center Service) กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ในวันที่ 1 มกราคม 2555 โดยสัญญาดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2555 เป็นต้นไป</p>
2.	<p>หลักฐานสนับสนุนการคืนเงินค้ำมัดจำ</p> <p>ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2553 บริษัทไม่มีการจัดเก็บใบเสร็จรับเงินแยกตามวันสิ้นอายุ และไม่พบหลักฐานดังกล่าวจำนวน 39 ล้านบาท</p> <p>ในเดือนพฤศจิกายน 2554 บจ. ไทยแอร์เอเชีย ได้ส่งอีเมลยืนยันเงินค้ำมัดจำกับคู่สัญญา จำนวน 58 ล้านบาท จากค่าเงินค้ำมัดจำทั้งสิ้น 62 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 93 ของมูลค่าเงินค้ำมัดจำทั้งหมด</p>	<p>บจ.ไทยแอร์เอเชีย เชื่อมั่นว่าจะได้รับเงินค้ำมัดจำดังกล่าวคืนเนื่องจากบจ.ไทยแอร์เอเชียมีสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรกับคู่สัญญา โดยบจ.ไทยแอร์เอเชียได้จัดระบบควบคุมเงินค้ำมัดจำแยกตามคู่สัญญาแล้วตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2554</p> <p>อย่างไรก็ตาม บจ.ไทยแอร์เอเชียอยู่ระหว่างติดตามการตอบรับเงินค้ำมัดจำ จากคู่สัญญา จำนวน 35 ล้านบาท เพื่อเป็น</p>

หัวข้อ	ข้อสังเกตของผู้สอบบัญชี	ความเห็นของผู้บริหาร/การดำเนินงานของบริษัท
	<p>ณ ตุลาคม 2554 โดย ณ วันที่ 26 ธันวาคม 2554 บจ.ไทยแอร์เอเชีย ได้รับการยืนยันการตอบรับจำนวน 23 ล้านบาทจากการส่งยอดยืนยันเงินมัดจำจำนวน 58 ล้านบาท</p> <p>ทั้งนี้ บจ.ไทยแอร์เอเชีย จะพิจารณาที่ตัดรายการเงินมัดจำที่คาดว่าจะไม่ได้รับคืน เป็นหนี้สูญ</p>	<p>หลักฐานการสนับสนุนเงินมัดจำต่อไป</p>
3.	<p>การจัดเตรียมและสอบทานการกระทบยอดบัญชีรายได้รับล่วงหน้าค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน (Passenger Pax Forward Sales)</p> <p>ผู้สอบบัญชีได้รับรายงานการกระทบยอดบัญชีรายได้รับล่วงหน้าค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2554 (Passenger Pax Forward Sales) พบว่ามีผลต่างระหว่างบัญชีรายได้รับล่วงหน้าค่าบัตรโดยสารเครื่องบินที่บันทึกในบัญชีรายวันทั่วไปกับการบันทึกรายได้รับล่วงหน้าค่าบัตรโดยสารเครื่องบินในระบบนิเวศ (Newsky System) จำนวน 7 ล้านบาท ซึ่งมูลค่าผลต่างดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญ คิดเป็นเพียงร้อยละ 0.1 ของมูลค่ารายได้รับล่วงหน้าค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน</p> <p>สาเหตุหลักของผลต่างดังกล่าวเกิดจากการใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินต่างประเทศในเวลาที่แตกต่างกัน คือ อัตราแลกเปลี่ยนในการบันทึกบัญชีรายได้รับล่วงหน้าค่าบัตรโดยสารเครื่องบิน ณ วันที่ผู้โดยสารชำระเงินค่าโดยสารกับอัตราแลกเปลี่ยนในการบันทึกบัญชีรายได้ ณ วันที่ผู้โดยสารได้ใช้บริการสายการบิน</p>	<p>บจ.ไทยแอร์เอเชียได้จัดทำการกระทบยอดบัญชีรายได้รับล่วงหน้าค่าบัตรโดยสารเครื่องบินกับรายงานค่าบัตรโดยสารเครื่องบินรับล่วงหน้าจากข้อมูลในระบบนิเวศ (Newsky System) เป็นประจำทุกเดือนตั้งแต่เดือนเมษายน 2554 เป็นต้นมา อย่างไรก็ตาม ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 0.1 ซึ่งไม่เป็นนัยสำคัญต่อผลประกอบการของบริษัท</p>

หัวข้อ	ข้อสังเกตของผู้สอบบัญชี	ความเห็นของผู้บริหาร/การดำเนินงานของบริษัท
4.	<p>มาตรการด้านความปลอดภัยในการเข้าใช้ข้อมูล</p> <p>ผู้สอบบัญชีได้สอบทานมาตรการด้านความปลอดภัยในการเข้าใช้ข้อมูล Windows operating systems ของ บจ.ไทยแอร์เอเชีย ในเดือนมกราคม 2555 ในด้านการควบคุม Domain password และการบริหารจัดการบัญชีผู้ใช้งานพบว่า บจ. ไทยแอร์เอเชีย มีมาตรการด้านความปลอดภัยในการเข้าใช้ข้อมูลที่เพียงพอ นอกจากนี้ บจ. ไทยแอร์เอเชียยังมีระบบการควบคุมการสิ้นอายุของรหัสการเข้าใช้ข้อมูลของผู้ใช้งานและบัญชีร้องสำหรับการเข้าสู่ระบบข้อมูลของบริษัทโดยบุคคลที่สาม บริษัทจะนำกระบวนการติดตามและสอบทานการเข้าใช้ฐานข้อมูลของบริษัทจากบุคคลที่สามมาใช้งาน เพื่อลดความเสี่ยงในการเข้าสู่ระบบข้อมูลของบุคคลที่สาม โดยจะเริ่มดำเนินการตั้งแต่ไตรมาส 1 ปี 2555 เป็นต้นไป</p>	<p>บจ.ไทยแอร์เอเชีย สามารถติดตามและสอบทานการเข้าใช้ฐานข้อมูลของบริษัทโดยบุคคลที่สาม ได้ทุกสิ้นวันทำการ ซึ่งระบบดังกล่าวได้เริ่มดำเนินการแล้วตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2555 เป็นต้นไป</p>